

REKTOR UNIVERZITY PARDUBICE MIROSLAV LUDWIG: POŘÁD JSME SKROMNÁ UNIVERZITA S RODINNOU ATMOSFÉROU

Býval studentem skromné vysoké školy v Pardubicích. Když po letech nastoupil do jejího vedení, už byla univerzitou a za jeho působení se dočkala velkého rozmachu. „Za mých časů tu studovala tisícovka studentů, dnes jich je desetinásobek,“ říká Miroslav Ludwig, rektor Univerzity Pardubice a původním povoláním chemik. „Život v laboratoři mě baví ze všeho nejvíce a teď mi trochu chybí,“ přiznává rodák z Litoměřic. TEXT: RICHARD VALOUŠEK, FOTO: PAVLA KRÁLOVÁ

Když jste studoval v Pardubicích na přelomu 70. a 80. let, škola byla oproti té dnešní hodně skromná.

V čem je největší rozdíl?

Právě ve velikosti, vždyť je tu nyní desetkrát více studentů. Nejde ale jen o kvantitu, také se neskutečně rozšířila nabídka oborů. Dříve byla škola zaměřena jen na chemii, ale nyní je skutečnou univerzitou se vším všudy.

Kdy přišel ten největší rozvoj?

Na začátku 90. let, kdy se z jednofakultní školy začal stávat vzdělávací komplex. Vznikala nová pracoviště, ústavy a z nich následně fakulty. K tomu patřilo budování zázemí, kolejí, učeben.

Dnes má univerzita v Pardubicích sedm fakult. Jak složitá vedla cesta k jejich vzniku?

Hodně složitá, protože bojovala s nedůvěrou, strachem, podceňováním, závistí. Stálé obory se bály, že přijdou o finance, nové pro změnu, že je nikdo nebere vážně. Šli jsme na to ale postupně, nejdříve založili ústav a po několika letech osvědčování z něj vytvořili fakultu s pracovitými a zainteresovanými akademickými pracovníky.

Jak těžké je pro nově vzniklé obory získat respekt a prestiž? Chemická a dopravní studia jsou v Pardubicích vyhlášená už léta, ale co taková umělecká nebo filozofická fakulta?

Šlo to a stále jde velmi pomalu. Nikdy není jednoduché prosadit něco nového, neznámého. Máme ale štěstí, že každého nového pracoviště se ujali nadšení učitelé, kteří přivedli další odborníky, dali svému studiu myšlenku a smysl, za kterou s nimi jdou společně jejich studenti.

Právě počet studentů v Pardubicích stoupá

PROF. ING. MIROSLAV LUDWIG, CSC.

Profesor Ludwig je devátou osobností v čele vysoké školy v Pardubicích. Je absolventem Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích, kterou ukončil v roce 1980. O pět let později obhájil disertační práci. Je autorem padesáti šesti vědeckých publikací a autorem a spoluautorem více než sta vystoupení na zahraničních a domácích konferencích. Absolvoval stáže na univerzitách ve Švédsku, Německu a Japonsku. Zabývá se syntetickou a fyzikální organickou chemií.

k jedenácti tisícům, je to maximum, nebo se toto číslo může ještě zvyšovat?

Já myslím, že už je to strop, který bude naopak klesat. Dnešní generace nastupujících vysokoškoláků je méně početná, takže i na vysokých školách studentů ubude.

Jedním z kritérií při rozdělování peněz pro vysoké školy je počet studentů. Myslíte si, že je čas na změnu?

Určitě a ona už pomalu přichází. Rozhodnutí,

že se takto vysoké školy budou oceňovat, je hodně staré. Zadali ho politici v době, kdy bylo v Česku malé procento vysokoškoláků. Dnes je tento problém vyřešen, studentů vysokých škol je hodně a hledá se jiná cesta pro dotování škol.

Například?

Podle vědeckého výkonu a dalších kvalitativních parametrů dané školy. To je podle mě cesta, která se osvědčila, funguje a mohla by fungovat dál. Školy to nutí propojovat výuku a výzkum, což může být prospěšné nejen jim, ale také veřejnosti a České republice.

Je to podle vás i cesta, jak se přiblížit respektovaným univerzitám ze Západu?

Určitá cesta to je. Já si však myslím, že nejsme oproti Západu ve studiu nijak zásadně pozadu. Naopak, když se některý z českých studentů či profesorů rozhodne uspět v zahraničí, často se mu to podaří. Máme kde brát, nadaných hlav máme doma hodně.

Jak moc vážně berete mezinárodní žebříčky vysokých škol, ve kterých ty české výrazně ztrácí?

Jsou neobjektivní, protože se mnohdy opírají o počet nositelů Nobelových cen na dané škole nebo o počet studentů. V těchto bodech nemáme šanci, ale o tom to vůbec není. Nemusíme být velcí, abychom dosáhli velkých výsledků a vchovali úspěšné studenty.

Z pardubické jednofakultní školy se stala univerzita. Jak se změnil život v areálu nedaleko Labe od let vašich studií?

Změnil se neskutečně, doslova k nepoznání. Zatímco za mých studií tu bylo 80 % kluků, dnes mají převahu dívky. Líbí se mi, jak se studenti mísí mezi fakultami, seznamují se a v podstatě tvoří společně s námi pravý význam univerzity.

Sám jsem na vaší škole studoval a musím říct, že z místních studií číší jakási rodinná atmosféra. Čím to podle vás je?

Má to několik důvodů. Jedním z hlavních je to, že je univerzita rozprostřena na celkem malém prostoru. Kampus je uprostřed a kolem se lepí pár budov a koleje. Je to takové město ve městě. Navíc Pardubice nejsou z evropského měřítka žádnou velkou metropolí, spíše naopak, takže i ta atmosféra menšího města svým způsobem funguje.

Jste krajským městem, jak funguje spolupráce s krajem?

S panem hejtnanem se vídáme, řešíme možnosti spolupráce a využití možností, které se nám působením naší univerzity v kraji nabízí. V tomto je pro mě vzorem Brno, které má svůj Technologický park a několik podnikatelských inkubátorů. Navíc kraj dotuje programy a získává evropské prostředky, které například mají přilákat bývalé úspěšné studenty zpět do Brna.

Rád bych nyní trochu představil vás.

Jste chemik, což v každém evokuje dny probdělé v laboratoři. Jak tomu je či bylo ve skutečnosti?

Dnes už bohužel na tuto profesi nemám příliš

JAK PROBÍHAL ROZHOVOR

V rodinné atmosféře, doslova. Stejně jako jsme si během něj povídali o pohodové atmosféře na škole, ukázal nám ji pan rektor osobně. Během rozhovoru jsme seděli v jeho útulné kanceláři, ukázal nám historický stroj na pečetě a pak nás provedl po areálu univerzity. Přivítání v Pardubicích bylo vsuktu přátelské. A že se říká, že jsou chemici nespolečenšití tvorové? Ale kdeže, i při práci v laboratoři prý může být pořádná legrace.

času, ale rád se vracím na fakultu za svými známými. Řeknou mi zpětnou vazbu na řadu témat a otevřou mi tím oči, které třeba některé věci neviděl.

Učíte stále, dostáváte se pravidelně mezi studenty?

Ano, udržel jsem si jednu z hlavních přednášek, kterou navštěvuje pravidelně skoro dvě stě studentů. Učení je pro mě duševní očistou.

Nemáte ale pocit, že se studentům z křesla rektora a ze zavřeného kanceláře vzdalujete?

Těžko říct, já doufám, že ne, ale věk nezastaví, od nových studentů jsem věkově stále dál. Každopádně nechci být jen tím, který na ně

kouká přes okno. Rád si vyslechnu jejich žádosti a pokusím se pomoci.

Jaký jste býval student?

Měl jsem červený diplom a sbíral odborné ceny v oboru chemie. O tom to ale nebylo. Nebyl jsem typ, který by se pořádkem učil a měl hlavu v knížkách. Byl jsem normální kluk, občas provedl nějaký průšvih, ale když šlo do tuhého, zabral jsem.

Co znamená ve vašem slovníku „průšvih“?

Že jsem měl nutkání projevit svůj názor, což se v té době příliš nemuselo. Dneska je to jiné a jsem rád, když se studenti umí projevit. Musí to mít samozřejmě slušnou formu a jejich projev hlavu a patu, ale ocením každou snahu být aktivní a produktivní. ■